

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Josefa Baxy a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **nezl. T. F. P.**, zastoupeného zákonnou zástupkyní PhDr. H. P., bytem tamtéž, proti žalovanému: **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**, se sídlem Karmelitská 529/5, Praha, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 19. 12. 2018, č. j. 3 A 145/2018 - 31,

t a k t o :

- I. Žalobci **se neustanovuje** zástupce pro řízení o kasační stížnosti.
- II. Kasační stížnost **se odmítá**.
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce prostřednictvím své zákonné zástupkyně podal dne 20. 5. 2018 u Městského soudu v Praze (dále „městský soud“) žalobu na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného v souvislosti s žádostí zákonné zástupkyně žalobce ze dne 5. 9. 2017 o úplné uvolnění žáka z vyučování předmětu estetická výchova výtvarná. Žalobce současně požádal o přiznání osvobození od soudních poplatků z důvodu majetkové situace a ustanovení zástupce z řad advokátů. K žalobě žalobce připojil listiny k doložení svých majetkových poměrů.

[2] Městský soud v záhlaví označeným usnesením nepřiznal žalobci osvobození od soudních poplatků (výrok I.), zamítl žalobcovu žádost o ustanovení zástupce (výrok II) a vyzval žalobce k zaplacení soudního poplatku ve výši 2.000 Kč do 15 dnů od právní moci usnesení (výrok III.). V odůvodnění rozhodnutí uvedl, že mu žalobce a jeho zákonná zástupkyně neposkytli úplné informace a důkazy o své finanční situaci, a proto není na místě žalobci přiznat dobrodiní institutu plného osvobození od soudních poplatků. Městský soud zdůraznil, že i pro částečné osvobození od soudních poplatků musí účastník

doložit, že nemá dostatečné prostředky a jeho návrh nesmí být zjevně neúspěšný. Městský soud nemohl v tomto případě zvažovat ani částečné osvobození od soudních poplatků, neboť nebylo možno určit (z důvodu nedostatečnosti podkladů obsažených ve spise) míru, v jaké by měl žalobce být od soudních poplatků osvobozen. Jelikož žalobce nesplnil předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, městský soud rovněž zamítl návrh na ustanovení zástupce z řad advokátů.

[3] Proti usnesení městského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž uvedl, že městský soud si měl především ujasnit v rámci posouzení „zřejmě bezúspěšnosti návrhu“, zda je vůbec dána jeho kompetence v dané věci, neboť z rozhodovací činnosti Krajského soudu v Ostravě v mezidobí vydané lze usuzovat, že vůbec není dána pravomoc soudu věc stěžovatele posoudit a žaloba tedy podle stěžovatele měla být odmítnuta pro zřejmě bezúspěšné uplatnění práva, aniž by městský soud zkoumal majetkové poměry stěžovatele. Stěžovatel současně požádal o ustanovení zástupce z řad advokátů, který by jeho kasační stížnost kvalifikovaně doplnil.

[4] Ve vztahu k návrhu na ustanovení zástupce Nejvyšší správní soud uvádí, že podle § 35 odst. 10 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), může předseda senátu navrhopateli (zde stěžovateli), u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování platí v takovém případě stát.

[5] Předpoklady pro osvobození od soudních poplatků stanovuje § 36 odst. 3 s. ř. s., podle kterého *„[ú]častník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne“*. Pro přiznání osvobození od soudních poplatků tedy musí být naplněny následující podmínky: 1) účastník požádal o osvobození, 2) doložil nedostatek příjmů a 3) jeho návrh není zjevně neúspěšný.

[6] Dle usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19, č. 3271/2015 Sb. NSS, není podání kasační stížnosti proti usnesení o neosvobození od soudních poplatků a neustanovení zástupce spojeno s poplatkovou povinností. Splnění předpokladů pro osvobození od soudních poplatků však soud musel zkoumat jako jednu z podmínek pro ustanovení zástupce. Nejvyšší správní soud se proto nejprve zabýval otázkou zjevné neúspěšnosti kasační stížnosti.

[7] Pojem „zjevně neúspěšný návrh“ obsažený v § 36 odst. 3 s. ř. s. není v tomto zákoně blíže upřesněn. Nejvyšší správní soud ve své judikatuře dovodil, že zjevná neúspěšnost návrhu by měla být zjiřitelná bez pochyb, měla by být nesporná a naprosto jednoznačná bez toho, aby bylo nutné provést dokazování. Takovým „zjevně neúspěšným návrhem“ může být např. zjevně opožděně podaná žaloba či kasační stížnost, návrh na prominutí zmeškání zákonné lhůty, kterou nelze prominout, nebo návrh, který je výslovně vyloučen z meritorního přezkoumání (obdobně viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2006, č. j. 4 Ads 19/2005 - 105, publ. pod č. 909/2006 Sb. NSS, ze dne 10. 9. 2008, č. j. 9 As 97/2007 - 29, nebo ze dne 29. 6. 2011, č. j. 1 As 51/2011 - 135).

[8] Podle § 104 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), je kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení nebo *proti důvodům rozhodnutí soudu*, nepřipustná.

[9] Jak Nejvyšší správní soud již shora předeslal, z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že stěžovatel nečiní sporným žádný z výroků napadeného usnesení a napadá toliko odůvodnění městského soudu, přičemž se ve své podstatě domáhá vydání ještě nepříznivějšího rozhodnutí, než k jakému dospěl městský soud. Kasační stížnost přitom nevyvolává žádné pochybnosti o tom, z jakých důvodů ji stěžovatel podal, a z jejího obsahu je zcela zjevné, že míří toliko proti důvodům rozhodnutí soudu. Kasační stížnost je proto nepřipustná podle § 104 odst. 2 s. ř. s.

[10] S ohledem na shora uvedené, Nejvyšší správní soud kasační nevyhověl stěžovateli žádosti o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti pro zjevnou neúspěšnost návrhu a současně stížnost stěžovatele proti napadenému usnesení odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 120 s. ř. s.

[11] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 věty první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. května 2019

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu